

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY TIŠNOV

Hra na klavír

Tento dokument obsahuje pouze vybrané kapitoly z kompletního školního vzdělávacího programu a slouží pouze k informovanosti rodičů a žáků o každém studijním zaměření.

Kompletní znění školního vzdělávacího programu ZUŠ Tišnov najdete na veřejně přístupných místech.

Studijní zaměření Hra na klavír

Studijní zaměření vychází ze vzdělávacího zaměření Hra na klávesové nástroje. Klavír – tento klávesový, strunný a bicí (úderový) nástroj – zaujímá mezi hudebními nástroji místo klíčové. Umožňuje hru vícehlasu a díky pohyblivé dynamice i rozšíření ve světském prostředí zcela nahradil kostelní varhany v jejich bývalé funkci „královského nástroje“. V hudebním životě plní klavír funkci jak samostatného (sólového) nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Vzhledem k ostatním nástrojům je nástrojem poměrně mladým. V dnešní době se klavírista neobejde bez dokonalého zvládnutí výrazových možností klavíru a technické vyspělosti obou rukou. Ve hře na klavír se žáci stávají tlumočníky přiměřených sólových skladeb, klavírních partů ve skladbách komorních či orchestrálních a popřípadě i sami improvizují.

Vzdělávací oblast *Recepce a reflexe hudby* je zastoupena vyučovacím předmětem Hudební nauka, vzdělávací oblast *Hudební interpretace a tvorba* povinným předmětem Hra na klavír a volitelným předmětem Sborový zpěv. V obsahu vyučovacích předmětů Nástrojový seminář se obě vzdělávací oblasti vzájemně prolínají.

Učební plán

Přípravné studium

Probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 2 let. Učební plán je popsán v kapitole Přípravné studium 1. stupně.

Základní studium I. stupně

PŘEDMĚTY		I. stupeň						
		1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r
Povinné	Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
	Hudební nauka	1	1	1	1*	1*		
	Hudební teorie a praxe				1*	1*		
	Hudební teorie a ICT				1*	1*		
Volitelné	Komorní a souborová hra				1-2**	1-2**	1-2**	1-2**
	Sborový zpěv				1-2**	1-2**	1-2**	1-2**

* Volitelný předmět. Žák si povinně zvolí jeden z nabízených předmětů.

** Volitelný předmět. Žák si povinně zvolí jeden z nabízených předmětů tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace. Žák může navštěvovat předmět od 3. ročníku.

Přípravné studium II. stupně

Je určeno žákům, kteří jsou starší 14 let věku a nikdy nenavštěvovali I. stupeň základního studia na ZUŠ.

PŘEDMĚTY	Přípravné studium
	1.r
Hra na klavír	1

Základní studium II. stupně

PŘEDMĚTY		II. stupeň			
		1.r	2.r	3.r	4.r
	Hra na klavír	1	1	1	1
Volitelné	Sborový zpěv	1-2*	1-2*	1-2*	1-2*
	Komorní a souborová hra *	1-2*	1-2*	1-2*	1-2*

* Volitelný předmět. Žák si povinně zvolí jeden z nabízených předmětů tak, aby byla naplněna minimální týdenní hodinová dotace.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Učební osnovy předmětů Hra na nástroj a Hra na klavír jsou popsány v této kapitole. Osnovy ostatních předmětů obsahuje kapitola „Učební osnovy kolektivně vzdělávaných předmětů hudebního oboru“.

Vyučovací předmět: HRA NA NÁSTROJ

Přípravné studium

Předmět Hra na nástroj se v přípravném studiu vyučuje především individuální formou, doplnkově i formou kolektivní (skupinovou). Žák získá elementární herní návyky, jako je správné sezení či správné postavení rukou. Naučí se orientovat na klaviatuře a zahrát nejjednodušší písně a skladbičky.

Žák:

- přirozeně sedí u nástroje,
- správně staví ruce na klaviatuře,
- ukáže na klávesnici (všechny) oktávy a řekne jejich názvy,
- zahraje podle sluchu jednoduchou píseň pravou i levou rukou zvlášť v rozsahu pěti tónů všemi prsty,
- demonstruje, že je schopen elementární souhry, společnou hrou jednoduché skladby s učitelem, popřípadě jiným žákem (žáky).

Přijímací zkouška do 1. ročníku

Žák zahraje dvě jednoduché lidové písně pravou i levou rukou zvlášť v rozsahu pěti tónů všemi prsty.

Vyučovací předmět: HRA NA KLAVÍR

I. STUPEŇ:

Předmět Hra na klavír se na prvním stupni vyučuje individuální formou. Žák se seznamuje s různými technikami hry na klavír. Důraz je kladen na všeobecný hudební rozhled nabývaný hrou stupnic, akordů, etud a přednesových skladeb. Kromě tohoto klasického klavírního repertoáru se žák zabývá též hrou písňových doprovodů (vlastních a/nebo podle akordických značek). Svůj absolventský repertoár vybírá ve spolupráci s učitelem.

1. ročník

Žák:

- ovládá uvolněné postavení rukou,
- demonstruje svou hrou na klavír rozšířenou pětitónovou polohu každé ruky,
- pozná v notovém zápise v houslovém i basovém klíči vybrané noty a pomlky (celá, půlová, čtvrtová, osminová),
- najde výšce not (c malé až c3) odpovídající klávesy na klaviatuře,
- rozpozná podle hry učitele elementární dynamické rozdíly v hrané skladbě (f-p, p-f),
- vytleská (= rytmicky realizuje) nejjednodušší hudební zápis,
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou jednoduché skladby s učitelem nebo jiným žákem (žáky),
- z probraného repertoáru nejjednodušších skladeb některou zahraje,
- rozpozná v notách nejjednodušších skladeb jejich hudební formy (aa, ab, aba),
- označí písmeny formu nejjednodušších skladeb,
- zahraje jednoduchý doprovod durové lidové písně s využitím hlavní harmonické funkce (T) v levé ruce.

Postupová zkouška do 2. ročníku

Žák zahraje tři skladby různého charakteru.

2. ročník

Žák:

- prokáže rozšíření své orientace na klaviatuře přenášením levé a pravé paže,
- předvede při hře zvládnutí noty a pomlky šestnáctinové,
- předvede při hře zvládnutí vybraných rytmických útvarů (triola, synkopa),
- hrou prokáže znalost dynamických značek (rozšířená dynamika f-p, p-f, mf, crescendo, decrescendo),
- prakticky předvede (zahraje) tři hlavní druhy artikulace (legato, staccato, tenuto),
- zahraje durovou stupnici a její akord každou rukou zvlášť,
- rozpozná v notách jednoduchých skladeb jednoduché hudební formy (abab, abc, abcd),
- označí písmeny formu jednoduchých skladeb,
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou jednoduché skladby s učitelem nebo jiným žákem (žáky),
- zahraje jednoduchý doprovod durové lidové písně s využitím hlavních harmonických funkcí (T, D) v levé ruce,
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu (např. kánon),
- zahraje vybranou skladbu z paměti.

Postupová (vyřazovací) zkouška do 3. ročníku

Žák zahraje stupnici a její akordy do dvou předznamenání oběma rukama, nebo technická cvičení se stupnicovými chody. Žák prokáže spolu s postupovou zkouškou znalost čtení not v houslovém a basovém klíči, orientaci ve dvouřádkovém zápise a znalost základních

dynamických znamének. **V případě neprokázání těchto znalostí a dovedností nepostupuje žák do třetího ročníku a ve studiu končí.**

3. ročník

Žák:

- zahraje dvojhmaty,
- zahraje vybrané melodické ozdoby (nátryl, náraz),
- používá pedál/pedály během hry,
- vnímá náladu skladby tím, že je schopen ji při hře vyjádřit elementárními vyjadřovacími prostředky (elementární dynamika, agogika),
- zahraje durové stupnice oběma rukama protipohybem a jejich akord dohromady,
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou jednoduché skladby s učitelem nebo jiným žákem (žáky),
- rozpozná v notách nejjednodušších skladeb rozložitější hudební formy (abab, abc, abcd) a označí je písmeny,
- zahraje vybranou skladbu z paměti,
- zahraje vybraný úsek skladby, na němž prokáže schopnost hry z listu v pětitónové poloze každou rukou zvlášť.

Postupová zkouška do 4. ročníku

Žák zahraje stupnici a její akordy do tří předznamenání oběma rukama, nebo technická cvičení se stupnicovými chody.

4. ročník

Žák:

- vyjádří náladu hrané skladby tím, že při hře spojuje technické a výrazové prostředky,
- je schopen vyrovnané hry v rychlejších tempech,
- prokazuje sluchovou sebekontrolu správnou pedalizací při hře,
- zahraje durové stupnice oběma rukama rovným pohybem dohromady a paralelní mollové z nich odvozené a akordy dohromady,
- má rozšířený repertoár skladeb různých stylů a žánrů, některou z nich zahraje,
- zvládá dalších hru melodických ozdob, jsou-li součástí studované hudby,
- zahraje jednoduchý doprovod mollové lidové písně s využitím hlavních harmonických funkcí (T, D, S) v levé ruce,
- zahraje vybranou skladbu z paměti,
- zahraje vybraný úsek skladby, na němž prokáže schopnost hry z listu v šesti- až osmi tónové poloze každou rukou zvlášť.

Postupová zkouška do 5. ročníku

Žák zahraje stupnici a její akordy do čtyř předznamenání oběma rukama, nebo technická cvičení se stupnicovými chody. Dále zahraje tři skladby různého charakteru.

5. ročník

Žák:

- prokazuje sluchovou sebekontrolu správnými interpretačními návyky v tempu, metrorytmu, artikulaci, dynamice a pedalizací při hře,
- vyjádří náladu hrané skladby tím, že při hře spojuje technické a výrazové prostředky,
- hraje vyrovnaně („rytmicky“) v rychlejších tempech,
- zahraje další mollové stupnice oběma rukama rovným pohybem dohromady a jejich akordy dohromady,
- zahraje složitější doprovod durové a/nebo mollové lidové písně s využitím hlavních harmonických funkcí (T, D, S) v levé ruce,
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu samostatně (za dohledu učitele) a tu zahraje,
- zahraje vybranou skladbu z paměti,
- zahráním skladby na úrovni 1. ročníku 1. stupně prokáže schopnost hry z listu.

Postupová (vyřazovací) zkouška do 6. ročníku

Žák zahraje stupnici a její akordy do pěti předznamenání oběma rukama, nebo technická cvičení se stupnicovými chody. Dále zahraje dvě skladby různého charakteru.

Spolu s látkou na postupovou zkoušku zahraje jednu povinnou skladbu zadanou v polovině dubna a předvede hru z listu. **Při neprokázání zvládnutí hry z listu a uspokojivého předvedení zadané skladby žák nepostupuje do 6. ročníku a ve studiu končí.**

6. ročník

Žák:

- zvládá hru složitějších melodických ozdob, jsou-li součástí studované hudby,
- zahraje všechny durové stupnice oběma rukama rovným pohybem dohromady a jejich akord dohromady,
- zahraje složitější doprovod durové a/nebo mollové lidové písně s využitím hlavních harmonických funkcí (T, D, S) v levé ruce,
- zahraje jednoduchý doprovod podle akordických značek,
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu samostatně (za dílčího dohledu učitele) a tu zahraje,
- zahraje vybranou skladbu z paměti,
- zahráním skladby na úrovni 2. ročníku 1. stupně prokáže schopnost hry z listu.

Postupová zkouška do 7. ročníku

Žák zahraje stupnici a její akordy do sedmi předznamenání oběma rukama, nebo technická cvičení se stupnicovými chody. Dále zahraje tři skladby různého charakteru.

7. ročník

Žák:

- prokáže sluchovou sebekontrolu správnými interpretačními návyky v tempu, metrorytmu, artikulaci, dynamice a pedalizaci při hře přednesových skladeb,
- ovládá hru melodických ozdob, jsou-li součástí studované hudby,
- zahraje všechny mollové stupnice oběma rukama rovným pohybem dohromady a jejich akord dohromady,
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou složitější skladby s učitelem nebo jiným žákem (žáky),
- nastuduje (za dílčího dohledu učitele) skladbu pro své absolventské vystoupení,
- zahráním skladby na úrovni 3. ročníku 1. stupně prokáže schopnost hry z listu.

Závěrečná zkouška

Žák prokáže své znalosti a dovednosti na veřejném závěrečném absolventském koncertě.

Žák, který nesplní kritéria pro účast na tomto koncertě, vykoná interní přehrávku absolventského repertoáru před odbornou komisí.

Žák, který neprokáže své dovednosti veřejným vystoupením, nemůže pokračovat ve II. stupni uměleckého vzdělávání.

II. STUPEŇ

Předmět Hra na klavír se na druhém stupni vyučuje individuální formou. Žák prohlubuje znalosti a dovednosti získané během studia prvního stupně. Po dohodě s učitelem buď pokračuje ve studiu klasického repertoáru, nebo se dle vlastního zájmu zaměřuje na určitý žánr i s ním související oblasti poznání a techniky hry. Tyto možnosti může také různě kombinovat. Svůj absolventský repertoár vybírá ve spolupráci s učitelem.

Přípravné studium

Žák:

- přirozeně sedí u nástroje,
- správně staví obě ruce na klaviatuře,
- prokáže orientaci na klaviatuře tím, že na ní ukáže oktávy a řekne jejich názvy,
- zahraje na klaviatuře oběma rukama všemi prsty,
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou jednoduché skladby s učitelem, popřípadě jiným žákem (žáky),
- zahraje z paměti píseň či skladbu,
- pojmenuje vybrané hudební značky a noty.

Postupová zkouška do 1. ročníku

Žák zahraje tři krátké přednesové skladby.

1. ročník

Žák:

- rozšiřuje repertoár skladeb českých autorů, jednu skladbu zahraje,
- zahraje vybranou skladbu z paměti,
- předvede, že je schopen souhry společnou hrou jednoduché skladby s učitelem.

Postupová zkouška do 2. ročníku

Žák zahraje tři přednesové skladby dle svého výběru.

2. ročník

Žák:

- rozšiřuje repertoár skladeb světových autorů, jednu skladbu zahraje,
- zahraje vybranou skladbu z paměti,
- prokáže schopnost hry z listu hrou vybrané skladby na úrovni 1. - 3. ročníku I. stupně,
- demonstruje, že je schopen souhry, společnou hrou složitější skladby s učitelem.

Postupová zkouška do 3. ročníku

Žák zahraje tři přednesové skladby dle svého výběru.

3. ročník

Žák:

- demonstruje zásady správné interpretace hudby na vybraných skladbách různých stylů a žánrů,
- zahraje vybranou skladbu z paměti,
- prokáže schopnost hry z listu hrou vybrané skladby na úrovni 4. - 7. ročníku I. stupně,
- předvede, že je schopen souhry, společnou hrou složitější skladby s učitelem nebo jiným žákem (žáky).

Postupová zkouška do 4. ročníku

Žák zahraje tři přednesové skladby dle svého výběru.

4. ročník

Žák:

- rozšiřuje repertoár skladeb českých i světových autorů,
- prokáže znalosti hry z listu,
- ve spolupráci s učitelem připraví své absolventské vystoupení.

Závěrečná zkouška

Žák prokáže své znalosti a dovednosti na veřejném závěrečném absolventském koncertě nejenom sólově, ale i v komorní hře, nebo hře čtyřruční.

Žák, který nesplní kritéria pro účast na tomto koncertě, vykoná interní přehrávku absolventského repertoáru před odbornou komisí.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ NAUKA

Výuka předmětu hudební nauka je organizována formou skupinové výuky. Žák získá znalosti z hudební teorie, hudební historie a nauky o nástrojích, které jsou potřebné jako doplnění hráčské praxe. Výuka je prováděna formou názorných ukázek, příkladů, hry, nebo zapojení žáků do samotné problematiky. Hudební nauka je důležitým zdrojem znalostí využívaných v další žakově hráčské interpretaci.

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zná a vysvětlí vlastnosti tónu,
- rozpozná a nakreslí značku houslového a basového klíče (s ohledem na studované studijní zaměření),
- poslechem rozpozná durový tónorod,
- rozpozná, pojmenuje a napíše noty $c'-g''$ v houslovém klíči,
- zná délky not a pomlky a napíše je,
- vytleská, vyťuká, zazpívá, nebo zahraje nejjednodušší rytmicko-melodická cvičení,
- rozpozná posuvky (#, bé a odrážku),
- rozpozná druh hudebních nástrojů podle vzhledu a poslechem,
- rozpozná 4/4, 3/4, 2/4 takt a metrum dle poslechu, nebo jednoduché notové ukázky,
- chápe princip celého tónu a půltónu, toto popíše na klaviatuře,
- vysvětlí základní dynamické značky.

2. ročník

Žák:

- rozpozná a namaluje značku houslového a basového klíče, noty různých délek a pomlky různých délek a tvarů,
- poslechem rozpozná durový a mollový tónorod,
- rozpozná, pojmenuje a napíše noty $c'-c''''$ v houslovém klíči a noty f (c) – c' v basovém klíči (s ohledem na studované studijní zaměření),
- zná a vyjmenuje řadu # a b,
- poslechem určuje zvuk a souzvuk tónů (jednoho, dvou a tří),
- vytleská, vyťuká, zazpívá, nebo zahraje jednoduchá rytmicko-melodická cvičení,
- ovládá stupnice durové do předznamenání 3#, 3b,
- rozpozná, pojmenuje a napíše noty s posuvkami,
- rozpozná a zařadí hudební nástroj do nástrojových skupin,
- rozpozná 4/4, 3/4, 2/4 takt a metrum dle poslechu, nebo jednoduché notové ukázky,
- poslechem rozpozná a napíše dynamiku skladby a dynamická znaménka,
- rozpozná legato a staccato,
- rozpozná legato a ligaturu, zná jejich význam,
- vyjmenuje a vysvětlí základní tempová označení.

3. ročník

Žák:

- ovládá stupnice durové do předznamenání 5# a 5b,

- rozpozná, pojmenuje a napíše noty g-c'''' v houslovém klíči a noty G (C) – g´ v basovém klíči (s ohledem na studované studijní zaměření),
- vytleská, vyťuká, zazpívá, nebo zahraje jednoduchá rytmicko-melodická cvičení,
- vytvoří čisté a velké základní intervaly,
- za pomoci lidových písní zazpívá čisté a velké základní intervaly,
- zná druhy mollových stupnic (aiolská, harmonická, melodická),
- rozpozná, vysvětlí použití repetici, prima voltu, seconda voltu a Da Capo al Fine,
- rozpoznává různé žánry hudby na základě vlastního zájmu (poslech CD, DVD, koncert),
- chápe a užívá základní hudební pojmy, označení a názvosloví,
- dle počtu hráčů pozná, pojmenuje hudební uskupení,
- poslechem rozpozná vokální a instrumentální skladbu.
- vyjmenuje základní intervaly,
- zná C, 3/8, 6/8 takt,
- vysvětlí význam tečky za notou, vysvětlí použití za půlovou a čtvrtovou notou a pomlčkou.

4. ročník

Žák:

- ovládá stupnice durové do předznamenání 7# (G, D, A, E, H, Fis, Cis),
- ovládá stupnice durové do předznamenání 7bé (F, B, Es, As, Des, Ges, Ces),
- rozpozná stupnice a akordy durové a mollové,
- ovládá všechny noty v houslovém i basovém klíči,
- dokáže sestavit durový D7 a jeho obraty,
- určí druhy mollových stupnic (aiolská, harmonická, melodická),
- ovládá mollové stupnice aiolské do 4# a 4b,
- vytleská, vyťuká, zazpívá, nebo zahraje mírně obtížná rytmicko-melodická cvičení,
- zaznamená a reprodukuje jednoduchý notový zápis,
- vytvoří čisté a velké a od nich odvozené intervaly,
- zazpívá čisté a velké a od nich odvozené intervaly,
- orientuje se v historii a stylových obdobích hudby,
- zná nejvýznamnější skladatele české vážné hudby,
- transponuje jednoduché melodie do jiné tóniny,
- chápe a užívá základní hudební pojmy, označení a názvosloví,
- orientuje se v různých hudebních uskupeních,
- chápe princip rozdělení hlasů i hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je.

5. ročník

Žák:

- zvládá všechny stupnice durové s # a b,
- zvládá všechny mollové stupnice s # a b,
- dokáže zapsat těžší rytmicko-melodická cvičení,
- vytleská, vyťuká, zazpívá, nebo zahraje těžší rytmicko-melodická cvičení,
- zná nejvýznamnější skladatele české i světové vážné hudby,
- aktivně poslouchá hudbu,
- orientuje se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace,
- chápe a užívá základní hudební pojmy, označení a názvosloví,
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary,
- na základě svých zkušeností vyjadřuje svůj názor na znějící hudbu a dokáže jej zdůvodnit.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ TEORIE A PRAXE

Vyučovací předmět Hudební teorie a praxe rozšiřuje znalosti hudební teorie o znalost akordů a harmonických funkcí. Navazuje na základy hudební teorie z předmětu Hudební nauka.

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- orientuje se v dur i moll stupnicích,
- vysvětlí princip kvintového a kvartového kruhu,
- orientuje se na klaviatuře,
- popíše, prakticky předvede stavbu durové i mollové stupnice, tónického kvintakordu a dominantního septakordu,
- vyjmenuje a zahraje základní intervaly od daného tónu,
- provede jednoduchý rozbor notového záznamu,
- určí tóninu, takt, přečte noty v houslovém i basovém klíči,
- v notovém zápisu rozpozná melodii a harmonii,
- dle svých možností interpretuje melodii hrou z listu, vysvětlí pojmy označující dynamiku a tempo, zkratky *dal segno*, *da capo*,
- s pomocí klaviatury vysvětlí princip tvorby odvozených intervalů,
- na klaviatuře, případně na jiném nástroji vysvětlí význam enharmonické záměny,
- sluchem rozliší a identifikuje hudební nástroje,
- zaznamená a reprodukuje jednoduchou melodii a rytmus,
- orientuje se v hudební historii, zná nejvýznamnější skladatele české i světové hudby
- vysvětlí hudební formy jako je opera, symfonie, sonáta.

5. ročník

Žák:

- poslechem hudby rozeznává odlišnosti hudebních stylů a období,
- vyjmenuje nejvýznamnější představitele hudebních stylů a jejich významná hudební díla,
- na notovém zápise provede jednoduchý rozbor skladby,
- s pomocí učitele vyhledá a dle možností zahraje motiv a téma zvolené skladby,
- používá správnou hudební terminologii v oblasti názvů hudebních seskupení, názvů skladeb a hudebních nástrojů,
- transponuje hudební motiv do jiné tóniny,
- pomocí základních harmonických funkcí T, S, D vytvoří a dle možností zahraje doprovod k lidové písni,
- vysvětlí zápis akordických značek.

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ TEORIE A ICT

Vyučovací předmět Hudební teorie a ICT prohlubuje znalosti z předmětu Hudební nauka za pomoci výpočetní techniky a ICT technologií. Žáci své teoretické znalosti praktikují prostřednictvím notačního programu, který se v průběhu 4. ročníku naučí ovládat. V 5. ročníku rozšíří své znalosti o digitalizaci zvuku, principy záznamu zvuku a jeho základní zpracování na počítači.

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- orientuje se v dur i moll stupnicích,
- vysvětlí princip kvintového a kvartového kruhu,
- orientuje se na digitální klaviatuře,

- popíše, prakticky předvede stavbu durové i mollové stupnice, tónického kvintakordu a dominantního septakordu,
- vytvoří intervaly od daného tónu,
- určí tóninu, takt, přečte noty v houslovém i basovém klíči,
- v notovém zápisu rozpozná melodii a harmonii,
- vysvětlí pojmy označující dynamiku a tempo, zkratky *dal segno*, *da capo* a aplikuje tyto značky v digitálním notovém zápise,
- v notačním programu předvede zápis akordických značek,
- za pomoci notačního programu vysvětlí význam enharmonické záměny,
- transponuje hudební motiv do jiné tóniny,

5. ročník

Žák:

- poslechem hudby rozeznává odlišnosti hudebních stylů a období,
- vysvětlí princip digitalizace zvuku,
- vyjmenuje nejpoužívanější zvukové formáty,
- vysvětlí základní principy při nahrávání zvuku,
- vysvětlí pojmy *sampl*, *samplovací frekvence*, *bitový tok*,
- popíše základní funkce cesty k záznamu zvuku (*mikrofon*, *mixážní pult*, *záznamník zvuku*),
- vyjmenuje nejvýznamnější představitele hudebních stylů a jejich významná hudební díla,
- společně s učitelem provede jednoduchý rozbor skladby,
- používá správnou hudební terminologii v oblasti názvů hudebních seskupení, názvů skladeb a hudebních nástrojů,
- orientuje se v hudební historii, zná nejvýznamnější skladatele české i světové hudby
- vysvětlí hudební formy jako je *opera*, *symfonie*, *sonáta*,
- sluchem rozliší a identifikuje hudební nástroje.

Vyučovací předmět KOMORNÍ A SOUBOROVÁ HRA

Předmět Komorní a souborová hra se vyučuje od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia v každém studijním zaměření na ZUŠ. Obvykle se postupuje od výuky v nejjednodušším komorním útvaru – v duu, jelikož se tak žáci naučí poslouchat jeden druhého, přizpůsobovat se, vnímat rytmus a harmonii. Postupně bývá duo rozšířeno na trio, popřípadě na kvarteto (i v kombinaci různých nástrojů) nebo na soubor. Pro smyčcové a dechové nástroje je to výborná zkušenost, jelikož jsou vlastně nástroji melodickými, kterým chybí harmonický základ. Většina žáků má z tohoto způsobu hry radost a bere jej i jako odrazení od povinností, které mají při studiu hlavního oboru.

Formy komorní a souborové hry

- Čtyřruční hra na klavír
- Komorní duo
- Komorní trio
- Klavírní soubor
- Koncertantní obsazení
- Komorní kvartet
- Komorní soubor smíšený
- Kytarový soubor
- Soubor bicích nástrojů
- Barokní soubor
- Soubor „Barocco Aggiornato“
- Soubor „Undistortion“

- Soubor „Musica nova“
- Soubor „TOM Band“
- Soubor „FALTA BAND“
- Příležitostné seskupení

I. STUPEŇ:

4. – 5. ročník

Žáci:

- jsou schopni rychle reagovat na změny,
- využívají rytmické cítění,
- dbají na intonaci a zásady přiladování k druhému nástroji,
- využívají svou hudební představivost v drobných komorních skladbách (dua, tria).

6. – 7. ročník

Žáci:

- zahraje komorní skladby vícevětého typu,
- využívají plně svých dovedností získaných v individuální výuce,
- jsou připraveni konfrontovat vlastní názory na studovanou skladbu s názory jiných,
- zapojují se do seskupení více nástrojů, rockových kapel, větších souborů či orchestrů,
- spoluvytváří odpovědnost za studované dílo,
- plně využívají možností veřejně vystupovat.

II. STUPEŇ:

1. – 2. ročník

Žáci:

- plně uplatňují veškeré získané dovednosti načerpané během studia v ZUŠ,
- dovede objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků,
- účastní se veřejných vystoupení, festivalů, soutěží.

3. – 4. ročník

Žáci:

- při souhře předvede hru sólového partu,
- přizpůsobí se tempu mladších účinkujících hudebníků,
- samostatně vede mladší kolegy v souboru,
- dle možností co nejvíce veřejně vystupují, účastní se festivalů, soutěží, přehlídek, popř. nahrávání ve studiu (tvorba vlastních CD).

Vyučovací předmět: SBOROVÝ ZPĚV

I. STUPEŇ:

4. – 5. ročník

Žák:

- zpívá čistě v unisonu,
- ovládá sezení a postoj při zpěvu,
- ovládá správné dýchání při zpěvu a výslovnost,
- čte z jednoduchého notového zápisu sborové partitury,
- reaguje na dirigentská gesta.

6. – 7. ročník

Žák:

- ovládá správné sezení a postoj při zpěvu,
- ovládá základy dechové techniky, hlasové kultury a výslovnosti, intonace, rytmu a všech hudebně výrazových prostředků,
- zvládá nácvik písní dle notového zápisu získáním elementárních znalostí ve čtení a struktuře sborové partitury,
- reaguje a napodobuje požadavky předváděné sbormistrem,
- správně intonuje jednohlasé písně a dle vyspělosti také dvojhlasé,
- vyjmenuje základní díla lidové a umělé písňové tvorby,
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením.

II. STUPEŇ:

1. – 2. ročník

Žák:

- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu ve skladbách s instrumentálním doprovodem,
- řídí se všemi zásadami hlasové hygieny,
- zazpívá z listu jednodušší skladby,
- samostatně se orientuje v notovém zápisu sborové partitury.

3. – 4. ročník

Žák:

- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu ve skladbách a capella,
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu,
- má vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu,
- zazpívá z listu složitější skladby,
- samostatně se orientuje v notovém zápisu vokálně-instrumentální partitury,
- ukončí studium ZUŠ veřejným vystoupením.